

Information om RED och marknadskontroll från Post- och telestyrelsen

IEEE EMC Society

24 november 2017

Peggy Haase

RED i Sverige



Reglering i Sverige

RED är genomfört genom

- Radioutrustningslag (2016:392) trädde i kraft 13 juni 2016
- Radioutrustningsförordning (2016:394) trädde i kraft 13 juni 2016
- PTS föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning trädde i kraft 1 juli 2016

Övergångsregler

- Från och med 13 juni 2017 får endast utrustning som överensstämmer med RED släppas ut på marknaden
- Utrustning som har släppts ut till och med 12 juni 2017 får tillhandahållas på marknaden även efter den 12 juni 2017
- Tolkning av utsläppande och tillhandahållande på marknaden, se Blue guide, kapitel 2.2 och 2.3

Frekvenser under 9 kHz

RED

- definition radiovågor allt under 3000 GHz

Spektrumharmoniseringsbeslut 676/2002/EG och LEK

- definition radiovågor 9 kHz – 3000 GHz

Sverige (och många MS) har inte reglerat frekvenser under 9 kHz i sina lagar om elektronisk kommunikation

Tillverkaren/importören - spektrumanvändning

ska se till att radioutrustningen är konstruerad så att den **kan användas i minst en medlemsstat utan att strida mot krav på spektrumanvändning**

- Syfte: utrustning som inte får användas inom EU/EES ska inte finnas på marknaden
- Utrustning som använder frekvenser under 9 kHz (om en MS inte reglerar frekvenser under 9 kHz så innebär det inte att frekvensanvändningen är förbjuden)

EU-försäkran om överensstämmelse

- Fullständig EU-försäkran enligt mall i bilaga VI
- Förenklad EU-försäkran enligt mall i bilaga VII

”Härmed försäkrar [tillverkarens namn] att denna typ av radioutrustning [ange typ av radioutrustning] överensstämmer med direktiv 2014/53/EU.

Den fullständiga texten till EU-försäkran om överensstämmelse finns på följande webbadress: ”

- En EU-försäkran måste följa med produkten. Kan vara den förenklade med länk till webbsida där den fullständiga finns.

Språkrav

**”på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändaren och
marknadskontrollmyndigheterna/som bestäms av den berörda medlemsstaten”**

Varje medlemsstat bestämmer själv

Adco RED kommer att ta fram en sammanställning

Språkkrav i Sverige (1)

Tillverkarens/importörens namn, kontaktuppgifter

- svenska eller engelska (ingen "översättning")

EU-försäkran om överensstämmelse (DoC)

- ett av EUs officiella språk översatt till svenska eller engelska

Teknisk dokumentation

- officiellt språk i den MS där det anmälda organet finns eller på ett språk som kan godtas av organet i fråga

Språkkrav i Sverige (2)

Bruksanvisning/säkerhetsinformation

- svenska eller engelska

OBS! Konsumentprodukter – konsumentskyddslagstiftningen gäller och ställer krav

I de flesta fall kan konsumenten kräva bruksanvisning på svenska

<http://www.hallakonsument.se/klaga-angra-eller-anmala/dina-rattigheter-som-konsument/bruksanvisning/>

<http://www.arn.se/referat--vanliga-fall/vanliga-fall-hos-arn/vanliga-fall-regler-vid-kop-av-vara--tjanst/fel-pa-vara/bruksanvisning-pa-svenska/>

Språkkrav i Sverige (3)

Information och dokumentation som de ekonomiska aktörerna på motiverad begäran ska lämna till marknadskontrollmyndighet

- svenska eller engelska

Användningsrestriktioner

information enligt art. 10.10 och förordning 2017/1354



Användningsrestriktioner (1)

Art. 10.10 vid användningsrestriktioner eller krav på tillstånd att använda radiosändare ska tillverkaren på förpackningen:

- informera om medlemsstater eller geografiska områden där det finns begränsningar eller krav på tillstånd.
- information på förpackningen och i bruksanvisningen

Information om frekvensanvändning inom EU/EES finns i ECOs Frequency Information System (EFIS): <https://www.efis.dk/>

Användningsrestriktioner (2)

- nationellt allokerade frekvenser
- vissa områden inom landets territorium där frekvensen inte får användas
- krav på tillstånd
- information om tillståndsvillkor (t.ex. användning endast inomhus, krav på certifikat)

Användningsrestriktioner (3)

Kommissionen har antagit en rättsakt om informationens utformning (2017/1354):

gäller from 9 augusti 2018 men kan tillämpas redan nu

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1354&from=EN>



LU

FR

- På förpackningen: piktogram eller orden ”restriktioner eller krav i” samt förkortningar på de MS där detta gäller
- I bruksanvisningen: MS eller geografiska områden där restriktioner finns och information om vilka restriktioner det är

Relation mellan direktiven

RED – LVD – EMC/EMCDD – andra produktdirektiv

Relation mellan RED – EMC-D och LVD

RED tar över

- Art. 2.2(a) EMC-D: utrustning som faller under RED omfattas inte av EMC-D
- Art. 1.4 RED: radioutrustning under RED omfattas inte av LVD (med undantag för elsäkerhetskraven)



RED tillämpligt*



Kontrollera lamporna i huset med din iPhone

Ha komplett kontroll över lamporna i ditt hus med en trådlös fjärrkontroll (2,4 GHz) eller med din smartphone via wifi.

Håll koll på din tvätt

- Maskinen är utrustad med WiFi.
- Styr och övervaka tvätten direkt från mobilen via Smart Home-appen
- Appen ger även notifikationer vid sköljning och centrifugering så att du vet när det är läge att lägga in tvätt som missats



Trådlös Indoor/Outdoor bluetooth smart krukväxtsensor med gratis App

Mät dina växters hälsoparametrar i realtid.

Bluetooth 4,0 med gratis iOS eller Android App.

Databas med över 6000 växter.

Kompatibel med bluetooth smart ready smartphones och surfplattor.

Kombinerad utrustning/smarta produkter - på gång inom ETSI

- **ETSI EG 203 367** V1.1.1 (2016-06) Guide to the application of harmonised standards covering art. 3.1 b and 3.2 of the Directive 2014/53/EU (RED) to multi-radio and combined radio and non-radio equipment
- Harmoniserade EMC-standarder (t.ex. draft **EN 303 466-1**) för traditionella icke-radio-produkter som nu konstrueras med en radiofunktionalitet

RED och annat/andra produktdirektiv tillämpligt/a*



Robotgräsklippare

Klipper gräset medan du tänker på annat.



Kapselendoskopi

Undersöker slemhinnan i hela tunntarmen med hjälp av en kapsel som patienten sväljer.

Bilderna skickas via radiovågor till en mottagarutrustning.

Uppkopplad brandvarnare

Denna wifi-uppkopplade brandvarnare skickar meddelanden till mobilen när den känner av rök.

Den kan även skicka en varning till dina nära och kära.



Smarta mätare

Mer än bara förbrukningsmätare med dataöverföring.

Kan kontrollera elkvaliteten, styra belastningar, överföra larm och annan information i nära realtid.



Relation mellan RED och andra produkt direktiv/nya metoden direktiv

- Om det inte regleras något särskilt i direktiven (se exemplet LVD och EMC-D) tillämpas andra nya metoden direktiv parallellt till RED, t.ex. maskindirektivet, medicintekniska direktivet, leksaksdirektivet
- Om det finns överlappande väsentliga krav (t.ex. innehåller maskindirektivet och RED elsäkerhetskrav) så tar de mer specifika kraven över – för detta behövs en riskanalys
- Vägledning: [Blue Guide](#), kapitel 2.6

På gång inom EU



"RRS Reconfigurable Radio Systems" art. 3.3 (i)(1)

- kraven i art. 3.3 gäller först när kommissionen antar s.k. delegerade akter, beslut som reglerar vilka produkter som omfattas av kraven
- art. 3.3(i) radioutrustningen ska stödja vissa funktioner för att säkerställa att programvara enbart kan laddas i radioutrustningen om det har visats att kombinationen av radioutrustning och programvara överensstämmer
- informationskrav enligt art. 4

"RRS Reconfigurable Radio Systems" art. 3.3(i)(2)

- arbete har påbörjats inom kommissionen
- nästa steg: en expertgrupp ska bildas som ska ge vägledning till kommissionen när det gäller utformningen av kraven och informationsskyldigheterna
- prognos: ingenting som händer snabbt, man får troligtvis räkna med 1-3 år innan regler är på plats

Tillgång till larmtjänster, art. 3.3(g)

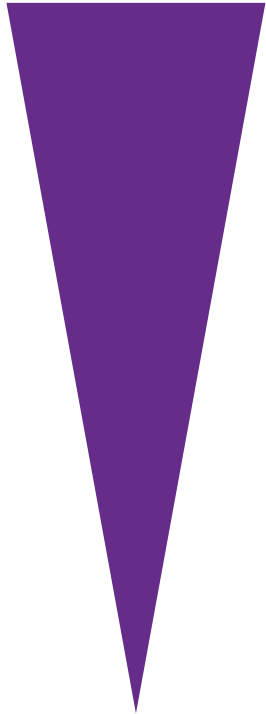
- krav enligt 3.3(g) som endast gäller när KOM antar delegerad akt (beslut som reglerar vilka produkter som omfattas av kraven)
- smarta mobile ska kunna koppla upp sig till Galileo för att kunna ringa nödnumret 112
- förslag till delegerad akt från KOM

Tillverkaren, importören, distributören

Några ord om de ekonomiska aktörernas ansvar när det gäller
skadeförebyggande arbete och samarbete med marknadskontrollmyndigheterna



Ansvarsnivån – men alla har ett eget ansvar



Tillverkare

Ska uppfylla
kraven

Importör

Ska se till att
tillverkaren har
uppfyllt kraven

Distributör

Ska iakta
vederbörlig omsorg
för att se till att
kraven är uppfyllda

Tillverkaren

- Ska ha rutiner som säkerställer att serietillverkningen fortsätter att överensstämma med kraven i detta direktiv
- Ska ta hänsyn till ändringar i radioutrustningens konstruktion eller egenskaper och ändringar i de harmoniserade standarderna eller de andra tekniska specifikationer som det hänvisas till vid försäkran om överensstämmelse för radioutrustningen

Importören och distributören

Hantering och lagring

- se till att lagrings- eller transportförhållanden inte äventyrar utrustningens överensstämmelse med de väsentliga kraven

Tillverkaren och importören

Skadeförebyggande åtgärder

- utföra slumpvis provning
- granska och vid behov registerföra inkomna klagomål
- informera distributörerna om all sådan övervakning

Tillverkaren, importören och distributören

I fall brister misstänks eller upptäcks

- om det finns misstanke om att radioutrustning inte överensstämmer med kraven ska aktörerna omedelbart korrigera, dra tillbaka eller återkalla utrustningen
- om radioutrustningen utgör en risk, dessutom omedelbart underrätta de behöriga myndigheterna (i Sverige PTS och Elsäkerhetsverket)

Samarbete med marknadskontrollmyndigheterna

- samarbeta på begäran (t.ex. ge myndigheten information och information)

Vägledning



Vägledningsdokument m.m.

- **RED-guide** <http://ec.europa.eu/docsroom/documents/23321>
- **Blue Guide (horisontell vägledning för alla nya metoden/NLF-direktiv)** http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=7326
- **Utrustningsklasser för RED** <http://ec.europa.eu/docsroom/documents/26021>
- **Kommissionens webbsida** https://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/rtte-directive_en
- **PTS faktablad** <http://www.pts.se/sv/Bransch/Radio/Utrustning/>

Marknadskontroll i Sverige och EU

PTS roll



Marknadskontroll av radioutrustning

- Marknadskontroll av radioutrustning delas mellan **PTS** (EMC-krav och radiokrav) och **Elsäkerhetsverket** (LVD-krav)
- Regelverk: radioutrustningslagen (2016:392), PTS föreskrifter (2016:5) om krav m.m. på radioutrustning
- Europaparlamentets och rådets förordning (nr) 765/2008 om ackreditering och marknadskontroll

Marknadskontrollrådet

- ett nationellt samordningsorgan för frågor om marknadskontroll
- 17 marknadskontrollmyndigheter, Kommerskollegium, Tullverket
- förordning (2014:1039) om marknadskontroll och annan närliggande tillsyn
- samarbete med Tullverket
- <https://www.marknadskontroll.se/>

PTS marknads kontroll

- kontrollerar ca. 50 produkter (2017)
- riskbaserat urval
- högt antal produkter som inte uppfyller kraven
- provningsbudget ca. 2 miljoner kronor (2017), 2 inspektörer
- mycket hög andel frivilliga rättelser

EU-samarbete Adco RED

- administrativt samarbete mellan EU/EES-marknadskontrollmyndigheter för radioutrustning
- informationsutbyte, tolkningsfrågor, produktfrågor
- gemensamma marknadskontrollkampanjer
- tagit fram RED-guide för ekonomiska aktörer

TCAM

- kommittén inrättad under direktivet
- Europeiska kommissionen är ordförande
- tolkningsfrågor
- beslutar om genomförandeakter
- TCAM WG, grupp där näringslivsrepresentanter (t.ex. Orgalime, Digital Europe och andra intressenter (t.ex. RED CA, ETSI, CENELEC, ANEC) är representerade

Marknadskontroll

befogenheter och sanktionsmöjligheter



Marknadskontrollmyndighetens befogenheter (1)

- ta del av dokument och information som krävs för marknadskontroll
- få tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler
- ha rätt att ta nödvändiga provexemplar av produkterna
- assistans av Polismyndigheten om det behövs för att vidta dessa åtgärder

Marknadskontrollmyndighetens befogenheter (2)

- meddela de förelägganden och förbud som behövs för att reglerna ska följas (t.ex. försäljningsförbud, tillbakadragande, återkallelse)
- förstöra eller på annat sätt göra obrukbart produkter som utgör en allvarlig risk, om PTS anser att det är en nödvändig åtgärd

Ersättning för provningskostnader

Den som tillhandahåller PTS utrustning som ska kontrolleras är skyldig att ersätta myndighetens kostnader för kontrollen:

- om utrustningen inte uppfyller kraven
- ersättningen kan i undantagsfall bestämmas till lägre belopp

Ersättning vid marknadskontroll

Den som tillhandahåller PTS utrustning för marknadskontroll kan få ersättning (gäller i de fall PTS har rekvirerat utrustning):

- om utrustningen uppfyller kraven
- den har försämrats genom kontrollen
- inköpspris eller skäligt belopp vid mindre försämringar

Sanktioner

- förelägganden och förbud ska förenas med vite om det inte av särskilda skäl är obehövligt
- en ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot reglerna

Frågor

juridiska frågor

peggy.haase@pts.se

073-644 55 80

<http://www.pts.se/sv/Bransch/Radio/Utrustning/>

tekniska frågor

bettina.funk@pts.se

073-644 57 37